

Prima instanță: Judecătoria Criuleni /sediul central/ (Judecător Angela Bologan)
Dosarul nr. 2r-1245/21
2-18197116-02-2r-11052021

DECIZIE

07 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componența:

Președintele completului, judecător
Judecători

Victoria Sîrbu
Dorin Dulghieru și Virgiliu Buhnaci

examinând, fără citarea părților, recursul declarat de reprezentantul recurentului „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. în proces de insolvență, avocatul Grecu Denis, împotriva încheierii Judecătoria Criuleni /sediul central/ din 15 aprilie 2021, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. în proces de insolvență către Ghelici Fiodor, „ECOPAC-COLOR” S.R.L., Văcărea Vasile și Grubleac Matroana, intervenient accesoriu F.P.C. „MONZO” S.R.L., cu privire la constatarea nulității parțiale a actelor juridice, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,-

c o n s t a t ă :

La data de 26 octombrie 2018, reprezentantul reclamantului „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. în proces de insolvență, administratorul insolvenței Pînzari Roman, a depus o cererea de chemare în judecată către Ghelici Fiodor, „ECOPAC-COLOR” S.R.L., Văcărea Vasile și Grubleac Matroana, intervenient accesoriu F.P.C. „MONZO” S.R.L. cu privire la declararea nulității parțiale a contractului de vânzare-cumpărare nr.2/1-1951 din 27 mai 2005, încheiat între „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. și „ECOPAC-COLOR” S.R.L. în privința bunului imobil (încăpere izolată nelocativă), situat în *****, nr. cadastral ***** cu suprafața de *****, în partea pct.2 în limita prețului de vânzare de 21035 MDL, încasarea în mod solidar din contul lui Ghelici Fiodor, „ECOPAC-COLOR” S.R.L., Văcărea Vasile și Grubleac Matroana a prejudiciului material în sumă de 268735 MDL, cauzat lui „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. în proces de insolvență, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii depuse, partea reclamantă a invocat că, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 04 august 2016, s-a intentat procedura de insolvență în privința „VETUGA-ZEMIF” S.R.L., iar în calitate de administrator al insolvenței a fost desemnat Pînzari Roman, deținător al licenței nr.46 din 14 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiției.

A menționat partea reclamantă că, în cadrul exercitării atribuțiilor de administrator al insolvenței, s-a interpelat informația de la organele cadastrale în privința bunurilor imobile ce aparțin „VETUGA-ZEMIF” S.R.L., actele de proprietate și acte prin care aceste bunuri au fost înstrăinate terțelor, astfel, în baza datelor cadastrale a devenit cunoscut faptul că, „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. a fost proprietara încăpeii izolate nelocativă situată în *****, cu nr. cadastral *****, cu suprafața de *****.

A subliniat reclamantul că, la data de 27 mai 2005, „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. în persoana conducătorului Ghelici Fiodor a comercializat construcția nominalizată către „ECOPAC-COLOR” S.R.L. la preț de 21035 MDL, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.2/1-1951, autentificat de Notarul Privat Snegur Lidia și înregistrat la organul cadastral la data de 30 mai 2005.

A reținut partea că, totodată conform datelor cadastrale, valoarea estimativă a bunului imobil constituia suma de 268735 MDL, sumă care depășește esențial prețul vânzării indicat în pct. 2 al contractului nr.2/1-1951 din 27 mai 2005, deși nici această sumă nu a fost achitată vânzătorului.

A relatat partea reclamantă că, contractul de vânzare-cumpărare nr.2/1- 1951 din 27 mai 2005 urmează a fi declarat parțial nul, în partea clauzei prețului de vânzare (pct.2 din contract), deoarece contractul de vânzare-cumpărare a fost încheiat la preț evident mai mic decât cel estimat, contrar prevederilor imperative ale art.3 alin.(3) Legii nr.271 din 27 iunie 2003 cu privire la metodologia calculării plății pentru serviciile notariale care prevede că, dacă prețul bunului sau al dreptului declarat de solicitantul actului notarial se dovedește a fi mai mic decât valoarea estimativă, valoarea tranzacției se determină în baza valorii indicate în registrul bunurilor imobile, a sumei asigurate conform poliței de asigurare a bunului sau dreptului ori în baza unor alte acte de evaluare eliberate de persoane licențiate în acest sens.

A învederat partea reclamantă că, încăperea izolată nelocativă evaluată la ziua întocmirii tranzacției la suma de 21035 MDL, în prezent în valoare de 268735 MDL, nu a putut fi vândută la prețul indicat în contract, astfel, contractul de vânzare-cumpărare nr. 2/1-1951 din 27 mai 2005, încheiat între „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. și „ECOPAC-COLOR” S.R.L. urmează a fi declarat parțial nul, în temeiul art.220 alin. (1) și (3) Cod civil, prin prisma art.3 alin. (3) al Legii nr.271 din 27 iunie 2003, în partea pct. (2), la capitolul stabilirii prețului tranzacției de 21035 MDL, or, în urma vânzării imobilului la un preț mizerabil a suferit masa debitoare a „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. și creditorii acesteia, suma prejudiciului fiind echivalentă valorii estimative a bunului imobil, având în vedere că nu s-a achitat nici prețul contractului, prejudiciu care urmează a fi recuperat în ordinea solidară, de către persoanele implicate în tranzacția viciată sunt Ghelici Fiodor, „ECOPAC-COLOR” S.R.L., Văcărea Vasile și Grubleac Matroana.

Cererea de chemare în judecată a fost inițial înaintată instanței de insolvență și anume la Judecătoria Chișinău /sediul central/, de către administratorul insolvenței „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. în proces de insolvență Pînzari Roman.

Prin încheierea Judecătoria Chișinău /sediul central/ din 29 iulie 2020, s-a strămutat pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. în proces de insolvență către Ghelici

Fiodor, „ECOPAC-COLOR” S.R.L., Văcărea Vasile și Grubleac Matroana, intervenient accesoriu F.P.C. „MONZO” S.R.L., cu privire la constatarea nulității parțiale a actelor juridice, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată, pentru examinare conform competenței jurisdicționale la Judecătoria Criuleni.

Prin încheierea Judecătoriei Criuleni /sediul central/ din 23 septembrie 2020, procesul în cauza de insolvență la cererea de chemare în judecată înaintată de reprezentantul „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. în proces de insolvență către Ghelici Fiodor, „ECOPAC-COLOR” S.R.L., Văcărea Vasile și Grubleac Matroana, intervenient accesoriu F.P.C. „MONZO” S.R.L., cu privire la constatarea nulității parțiale a actelor juridice, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a suspendat și s-a expediat dosarul în adresa Curții de Apel Chișinău pentru soluționarea conflictului de competență jurisdicțională.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2020, s-a constatat competența Judecătoriei Criuleni /sediul central/ la judecarea cauzei civile intentată la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. în proces de insolvență către Ghelici Fiodor, „ECOPAC-COLOR” S.R.L., Văcărea Vasile și Grubleac Matroana, intervenient accesoriu F.P.C. „MONZO” S.R.L., cu privire la constatarea nulității parțiale a actelor juridice, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată, cauza civilă fiind remisă spre judecare Judecătoriei Criuleni /sediul central/.

La data de 03 martie 2021, pârâțul Ghelici Fiodor, prin cererea prezentată în ședința judiciară a invocat excepția de tardivitate în cauză, explicând instanței că o astfel de cerere a mai fost formulată la stadia primirii cererii spre examinare de către Judecătoria Chișinău, solicitare ce se conține în referința anexată la materialele cauzei, astfel, prin cererea privind aplicarea excepției de tardivitate, pârâțul Ghelici Fiodor a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind depusă tardiv, invocând că reclamantul a omis termenul de prescripție de trei ani prevăzut de art.104 al Legii insolvenței și art.267 Cod civil, cerere care nu a fost pusă spre soluționare de către Judecătoria Chișinău, dat fiind strămutarea acesteia.

A mai menționat pârâțul că, conform art.104 al Legii insolvenței pe tot parcursul perioadei de observație, al procedurii de insolvență, al procedurii falimentului și/sau al procedurii de restructurare, administratorul/lichidatorul poate introduce în instanța de insolvență acțiuni în vederea anulării actelor juridice dacă ele afectează bunurile debitorului: a) orice act juridic fictiv sau fraudulos încheiat de debitor în ultimii trei ani precedenți intentării procedurii de insolvență, care a afectat drepturile creditorilor, astfel, a reținut partea pârâtă că, contractul încheiat între „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. și „ECOPAC-COLOR” S.R.L. a fost încheiat la 27 mai 2005, adică cu 11 ani înainte de intentarea procedurii de insolvență față de „VETUGA-ZEMIF” S.R.L., mai mult, a indicat că, bunul imobil din litigiu, din anul 2006 a fost liber de careva grevări, astfel, a solicitat pârâțul Ghelici Fiodor admiterea cererii și respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind tardivă.

Prin încheierea Judecătoriei Criuleni /sediul central/ din 15 aprilie 2021, s-a admis excepția de tardivitate invocată de pârâțul Ghelici Fiodor și s-a respins cererea de

chemare în judecată depusă de reprezentantul „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. în proces de insolvență către Ghelici Fiodor, „ECOPAC-COLOR” S.R.L., Văcărea Vasile și Grubleac Matroana, intervenient accesoriu F.P.C. „MONZO” S.R.L., cu privire la constatarea nulității parțiale a actelor juridice, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind tardivă.

La data de 26 aprilie 2021, atât prin intermediul poștei electronice cât și prin intermediul serviciului postal, reprezentantul recurentului „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. în proces de insolvență, avocatul Grecu Denis a declarat recurs împotriva încheierii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii cu soluționarea în fond a cererii privind ridicarea excepției de tardivitate și emiterea unei noi soluții prin care să fie respinsă ca neîntemeiată cererea respectivă cu trimiterea cauzei pentru judecare în fond.

În motivarea recursului, partea recurentă a indicat că, instanța de fond eronat a soluționat cererea privind excepția de tardivitate, aplicând greșit normele de drept procedural și material, motiv pentru care încheierea Judecătoriei Criuleni /sediul central/ din 15 aprilie 2021 urmează a fi casată, respinsă excepția de tardivitate, iar cauza remisă pentru judecare în fond.

A menționat recurentul că, instanța de fond a motivat tardivitatea acțiunii prin prisma prevederilor speciale ale art.104 al Legii insolvenței, nr.149 din 29 iunie 2012, care stabilește dreptul administratorului/ lichidatorului de a introduce în instanța de insolvență acțiuni în vederea anulării actelor juridice care afectează bunurile debitorului, încheiate cu cel mult 3 ani precedenți înaintării cererii introductive fie intentării procedurii de insolvență, însă, concluzia instanței privind aplicabilitatea prevederilor art.104 Legii insolvenței, nr.149 din 29 iunie 2012, este eronată și contrară obiectului și temeiurilor acțiunii formulate, dar și contrară concluziilor Curții de Apel Chișinău din încheierea emisă la 26 octombrie 2020, astfel, instanța de fond, a făcut trimitere la prevederile Legii insolvenței, deși natura nulității este guvernată de normele legislației civile, or, prin acțiunea formulată reclamantul a solicitat declararea nulității parțiale a contractului de vânzare-cumpărare nr.2/1-1951 din 27 mai 2005, cu aplicarea efectelor nulității prin încasarea prejudiciului material în mărime de 268735 MDL, iar cu titlu de temei al acțiunii reclamantul a făcut trimitere la **nulitate absolută**, prin prisma prevederilor art.220 alin.(1) și alin.(3) Cod civil (care era în vigoare la data săvârșirii actului juridic).

A învederat recurentul că, potrivit art.220 alin.(1) Cod civil, actul juridic sau clauza care contravine normelor imperative sunt nule dacă legea nu prevede altfel, iar potrivit alin.(3), nulitatea clauzei nu atrage nulitatea întregului act juridic dacă se poate presupune că acesta ar fi fost încheiat și în lipsa clauzei declarată nulă, astfel, reclamantul a formulat acțiunea în nulitatea absolută a clauzei actului juridic, acțiune care potrivit art.217 alin.(3) Cod civil este imprescriptibilă.

A reținut partea recurentă că, prezenta acțiune în constatarea nulității absolute este imprescriptibilă extintiv, astfel încât termenul de 3 ani de zile nu este aplicabil speței, mai mult, a subliniat recurentul că, nu sunt prescrise nici pretențiile privind aplicarea efectelor nulității, chiar dacă la moment legea civilă nouă prevede termen de 10

ani pentru depunerea acțiunii în justiție (art.328 alin.(3) Cod civil, în redacția Legii nr. 133/2018), or, prezenta acțiune a fost depusă sub imperiul legii vechi și în momentul sesizării justiției, prescripția a fost întreruptă (art.277 alin.(1) lit.a) CPC), or, reclamantul a formulat acțiunea în baza normelor materiale ale Codului civil și nu prin prisma prevederilor art.104-105 Legii insolvenței, nr.149 din 29 iunie 2012, iar instanța nu poate din oficiu modifica temeiurile de drept ale acțiunii, urmând a soluționa acțiunea în limitele formulate de reclamant, prin urmare, instanța de drept comun nu era în drept să aplice prevederile art.104-105 Legii insolvenței, nr.149 din 29 iunie 2012, întrucât mecanismul de contestare reglementat de această normă este doar de competența instanței de insolvență, astfel, a relevat recurentul că, instanța de fond a aplicat eronat prevederile dreptului material la soluționarea cererii privind ridicarea excepției de tardivitate, soluția fiind ilegală.

A solicitat recurentul admiterea cererii de recurs, casarea integrală a încheierii Judecătorei Criuleni /sediul central/ din 15 aprilie 2021, cu soluționarea în fond a cererii privind ridicarea excepției de tardivitate și emiterea unei noi soluții prin care să fie respinsă ca neîntemeiată cererea respectivă, cu trimiterea cauzei pentru judecarea în fond.

Studiind materialele dosarului, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii contestate și restituirea pricinii spre judecare în fond din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Judecătoria Criuleni /sediul central/ a emis încheierea la data de 15 aprilie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la data de 26 aprilie 2021, astfel, Colegiul atestă recursul declarat de reprezentantul recurentului „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. în proces de insolvență, avocatul Grecu Denis în a 11-a zi din data pronunțării încheierii, astfel, se constată recursul depus în termen.

Conform prevederilor art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Actele pricinii denotă faptul că, la data de 26 octombrie 2018, reprezentantul reclamantului „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. în proces de insolvență, administratorul insolvenței Pînzari Roman, a depus o cererea de chemare în judecată către Ghelici Fiodor, „ECOPAC-COLOR” S.R.L., Văcărea Vasile și Grubleac Matroana, intervenient accesoriu F.P.C. „MONZO” S.R.L. cu privire la declararea nulității parțiale a contractului de vânzare-cumpărare nr.2/1-1951 din 27 mai 2005, încheiat între „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. și „ECOPAC-COLOR” S.R.L. în privința bunului imobil (încăpere izolată nelocativă), situat în *****, nr. cadastral ***** cu suprafața de *****, în partea pct.2 în limita prețului de vânzare de 21035 MDL, încasarea în mod solidar din contul lui Ghelici

Fiodor, „ECOPAC-COLOR” S.R.L., Văcărea Vasile și Grubleac Matroana a prejudiciului material în sumă de 268735 MDL, cauzat lui „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. în proces de insolabilitate, precum și compensarea cheltuielilor de judecată..

Cererea de chemare în judecată a fost inițial înaintată instanței de insolabilitate și anume la Judecătoria Chișinău /sediul central/, de către administratorul insolabilității „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. în proces de insolabilitate Pînzari Roman.

Prin încheierea Judecătoria Chișinău /sediul central/ din 29 iulie 2020, s-a strămutat pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. în proces de insolabilitate către Ghelici Fiodor, „ECOPAC-COLOR” S.R.L., Văcărea Vasile și Grubleac Matroana, intervenient accesoriu F.P.C. „MONZO” S.R.L., cu privire la constatarea nulității parțiale a actelor juridice, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată, pentru examinare conform competenței jurisdicționale la Judecătoria Criuleni.

Prin încheierea Judecătoria Criuleni /sediul central/ din 23 septembrie 2020, procesul în cauza de insolabilitate la cererea de chemare în judecată înaintată de reprezentantul „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. în proces de insolabilitate către Ghelici Fiodor, „ECOPAC-COLOR” S.R.L., Văcărea Vasile și Grubleac Matroana, intervenient accesoriu F.P.C. „MONZO” S.R.L., cu privire la constatarea nulității parțiale a actelor juridice, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a suspendat și s-a expediat dosarul în adresa Curții de Apel Chișinău pentru soluționarea conflictului de competență jurisdicțională.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2020, s-a constatat competența Judecătoria Criuleni /sediul central/ la judecarea cauzei civile intentată la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. în proces de insolabilitate către Ghelici Fiodor, „ECOPAC-COLOR” S.R.L., Văcărea Vasile și Grubleac Matroana, intervenient accesoriu F.P.C. „MONZO” S.R.L., cu privire la constatarea nulității parțiale a actelor juridice, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată, cauza civilă fiind remisă spre judecare Judecătoria Criuleni /sediul central/.

La data de 03 martie 2021, pârâul Ghelici Fiodor, prin cererea prezentată în ședința judiciară a invocat excepția de tardivitate, solicitând respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind tardivă.

Prin încheierea Judecătoria Criuleni /sediul central/ din 15 aprilie 2021, s-a admis excepția de tardivitate invocată de pârâul Ghelici Fiodor și s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. în proces de insolabilitate către Ghelici Fiodor, „ECOPAC-COLOR” S.R.L., Văcărea Vasile și Grubleac Matroana, intervenient accesoriu F.P.C. „MONZO” S.R.L., cu privire la constatarea nulității parțiale a actelor juridice, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind tardivă.

La data de 26 aprilie 2021, atât prin intermediul poștei electronice cât și prin intermediul serviciului postal, reprezentantul recurentului „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. în proces de insolabilitate, avocatul Grecu Denis a declarat recurs împotriva încheierii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii cu soluționarea

în fond a cererii privind ridicarea excepției de tardivitate și emiterea unei noi soluții prin care să fie respinsă ca neîntemeiată cererea respectivă cu trimiterea cauzei pentru judecare în fond.

Instanța de fond și-a întemeiat concluziile sale în baza prevederilor art. 104 lit. a) din Legea insolvenței nr.149 din 29 iunie 2012, potrivit căruia, pe tot parcursul perioadei de observație, al procedurii de insolvență, al procedurii falimentului și/sau al procedurii de restructurare, administratorul/ lichidatorul poate introduce în instanța de insolvență acțiuni în vederea anulării a orice act juridic fictiv sau fraudulos încheiat de debitor în ultimii 3 ani precedenți intentării procedurii de insolvență, care a afectat drepturile creditorilor și în baza art. 186¹ CPC, care prevede că, (1) Cererile depuse în instanța de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripția, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanța de judecată a excepției de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripție sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepției, instanța de judecată examinează excepția de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen. (2) Excepția de tardivitate și, după caz, repunerea în termen se soluționează în ședință de judecată, convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Lipsa participanților citați legal nu împiedică examinarea cererilor. (3) Dacă nu se dispune repunerea în termen și/sau se admite excepția de tardivitate, instanța de judecată respinge acțiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul a constatat că instanța de fond la emiterea încheierii contestate a tratat eronat normele de drept procedural și material, ajungând la o concluzie greșită.

La acest segment, prezintă relevanță prevederile art. 9 alin.(1) CPC, care indică că instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sunt stabilite de prezentul cod și de alte legi.

Iar în sensul art. 26 alin. (3) CPC, instanța care judecă pricina își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale pricinii.

Or, reieșind din prevederile art. 186¹ CPC, care expres prevede că, cererile depuse în instanța de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripția, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanța de judecată a excepției de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripție sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepției, instanța de judecată examinează excepția de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen.

Conform art. 186¹ CPC, (1) În afară de drepturile specificate la art.56, părțile dispun de drepturi speciale. (2) Pe tot parcursul examinării cauzei, reclamantul este în drept să renunțe la acțiune, pârâtul este în drept să recunoască acțiunea, iar părțile pot înceta procesul prin tranzacție de împăcare. (2¹) În faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, reclamantul este în drept să modifice temeiul sau obiectul acțiunii. Exercițarea acestui drept după începutul dezbaterilor judiciare constituie o acțiune nouă, care poate fi depusă în instanță în ordine generală. În asemenea cazuri, continuă examinarea cererii depuse anterior ori se dispune încetarea procesului, dacă reclamantul renunță la acțiunea inițială. Instanța restituie părții, printr-o încheiere protocolară, cererea de modificare a temeiului sau obiectului acțiunii, precum și actele anexate. (3) Nu se consideră modificare a acțiunii dacă reclamantul completează temeiul acțiunii, mărește sau micșorează cuantumul pretențiilor, completează acțiunea cu pretenții accesorii sau solicită compensarea valorii obiectului pierdut sau pierit. (4) Instanța judecătorească nu este în drept să modifice din oficiu temeiul sau obiectul acțiunii. (5) Instanța nu va admite renunțarea reclamantului la acțiune, nici recunoașterea acțiunii de către pârât, nu va confirma tranzacția dacă aceste acte contravin legii ori încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, interesele societății sau ale statului.

Anterior confirmării tranzacției, instanța verifică respectarea prevederilor art.32 alin.(3) din Legea nr.137 din 03 iulie 2015 cu privire la mediere.

În asemenea circumstanțe stabilite instanța de recurs admite poziția părții recurente precum că, instanța de fond, greșit a aplicat prevederile art.104 a Legii insolvenței nr.149 din 29 iunie 2012, or, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2020, s-a constatat competența Judecătoriei Criuleni /sediul central/ la judecarea cauzei civile intentată la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. în proces de insolvență către Ghelici Fiodor, „ECOPAC-COLOR” S.R.L., Văcărea Vasile și Grubleac Matroana, intervenient accesoriu F.P.C. „MONZO” S.R.L., cu privire la constatarea nulității parțiale a actelor juridice, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată, cauza civilă fiind remisă spre judecare Judecătoriei Criuleni /sediul central/, astfel, Colegiul menționează că, examinarea cauzei date are loc în procedură generală contencioasă, or, la caz, instanța de fond, a făcut trimitere la prevederile Legii insolvenței, deși natura nulității este guvernată de normele legislației civile, or, prin acțiunea formulată reclamantul/recurent a solicitat declararea nulității parțiale a contractului de vânzare-cumpărare nr.2/1-1951 din 27 mai 2005, cu aplicarea efectelor nulității prin încasarea prejudiciului material în mărime de 268735 MDL, iar cu titlu de temei al acțiunii reclamantul a făcut trimitere la nulitate absolută, prin prisma prevederilor art.220 alin.(1) și alin.(3) Cod civil /în vigoare la data producerii faptului juridic/, astfel, Colegiul conchide asupra faptului că, în litigiului dat se invocă aplicabilitatea prevederilor art. 217 Cod civil /în vigoare la data producerii faptului juridic/ care prevede: (1) Nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată o invocă din oficiu. (2) Nulitatea absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părți a actului lovit de nulitate. (3) Acțiunea în constatarea a nulității absolute este imprescriptibilă.

Prin urmare, Colegiul menționează că, potrivit art.220 alin.(1) Cod civil /în vigoare la data producerii faptului juridic/, actul juridic sau clauza care contravin normelor imperative sunt nule dacă legea nu prevede altfel, iar potrivit alin.(3), nulitatea clauzei nu atrage nulitatea întregului act juridic dacă se poate presupune că acesta ar fi fost încheiat și în lipsa clauzei declarată nulă, astfel, la caz, se constată că, reclamantul a formulat acțiunea în nulitatea absolută a clauzei actului juridic, și anume în partea pct.2 a contractului de vânzare-cumpărare nr.2/1-1951 din 27 mai 2005, încheiat între „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. și „ECOPAC-COLOR” S.R.L. în privința bunului imobil (încăpere izolată nelocativă), situat în *****, nr. cadastral ***** cu suprafața de *****, astfel, instanța de recurs reține că, acțiunea în constatare a nulității absolute este imprescriptibilă potrivit art.217 alin.(3) Cod civil.

Mai mult, Colegiul indică asupra faptului că, stabilirea faptului care nulitate umează a fi aplicată speței, urmează a fi stabilit de către instanța de judecată în rezultatul examinării cauzei civile în fond cu cercetarea tuturor probelor anexate la dosar, dar nu la faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare.

Colegiul constată temeinicia argumentelor invocate de partea recurentă, or, instanța de fond greșit a admis cererea privind excepția de tardivitate și a respins ca fiind tardivă cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. în proces de insolabilitate către Ghelici Fiodor, „ECOPAC-COLOR” S.R.L., Văcărea Vasile și Grubleac Matroana, intervenient accesoriu F.P.C. „MONZO” S.R.L., cu privire la constatarea nulității parțiale a actelor juridice, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată, deoarece, la caz, instanța de recurs indică asupra faptului că reclamantul/recurent a formulat acțiunea în baza normelor materiale ale Codului civil și nu prin prisma prevederilor art.104-105 a Legii insolabilității, nr.149 din 29 iunie 2012, iar instanța nu poate din oficiu modifica temeiurile de drept ale acțiunii, urmând a soluționa acțiunea în limitele formulate de reclamant, prin urmare, instanța de fond nu era în drept să aplice prevederile art.104-105 Legii insolabilității, nr.149 din 29 iunie 2012, întrucât mecanismul de contestare reglementat de această normă este doar de competența instanței de insolabilitate, astfel, Colegiul admite poziția părții recurente potrivit căreia, instanța de fond a aplicat eronat prevederile dreptului material la soluționarea cererii privind ridicarea excepției de tardivitate, soluția fiind ilegală.

Urmare a celor expuse, se constată netemeinicia încheierii instanței de fond, deoarece acțiunea în constatare a nulității absolute, cât și excepția de nulitate absolută sânt imprescriptibile, chestiuni asupra căror urmează să se pronunțe prima instanță la examinarea în fond a pricinii.

Astfel, instanța de recurs consideră că întru evitarea încălcării dreptului recurentului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încheierea instanței de fond, urmează a fi casată, respinsă excepția de tardivitate ridicată de către pârâtul Ghelici Fiodor și remiterea pricinii spre judecare în fond.

În consecință, instanța de recurs notează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție

(CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25 februarie 1982). Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (CEDO, hot. Airey vs. Irlanda din 09 octombrie 1979).

Mai mult, conform jurisprudenței constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prevederile art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale asigură oricărei persoane dreptul de a înainta pretenție cu privire la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil în fața unei instanțe judecătorești sau tribunal, în acest fel cuprinde „dreptul la o instanță”, din care dreptul de a institui proceduri în fața instanțelor judecătorești în litigiile civile, constituie un aspect (speța Prodan c. Moldovei (hotărârea din 18 mai 2004, definitivă din 10 noiembrie 2004).

În această ordine de idei, faptele relatate supra generează casarea încheierii recurate, or, menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a drepturilor recurentului/reclamant de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și îngrădirea accesului liber la justiție.

Pentru considerentele enunțate, Colegiul civil, comercial și contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral încheierea instanței de fond, a respinge cererea privind excepția de tardivitate și a restitui pricina în primă instanță pentru examinare în fond.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de reprezentantul recurentului „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. în proces de insolabilitate, avocatul Grecu Denis.

Se casează integral încheierea Judecătoriei Criuleni /sediul central/ din 15 aprilie 2021, prin care a fost respinsă ca tardivă cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. în proces de insolabilitate către Ghelici Fiodor, „ECOPAC-COLOR” S.R.L., Văcărea Vasile și Grubleac Matroana, intervenient accesoriu F.P.C. „MONZO” S.R.L., cu privire la constatarea nulității parțiale a actelor juridice, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată și se emite o nouă încheiere prin care: se respinge ca neîntemeiată excepția de tardivitate invocată de pârâtul Ghelici Fiodor în cadrul examinării cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul „VETUGA-ZEMIF” S.R.L. în proces de insolabilitate către Ghelici Fiodor, „ECOPAC-COLOR” S.R.L., Văcărea Vasile și Grubleac Matroana, intervenient accesoriu F.P.C. „MONZO” S.R.L., cu privire la constatarea nulității parțiale a actelor juridice, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se restituie pricina spre judecare în fond în aceeași instanță – Judecătoria Criuleni /sediul central/ și același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului
judecător

Victoria Sîrbu

Judecătorii:

Dorin Dulghieru

Virgiliu Buhnaci